

Andrea Fehér (Cluj-Napoca, Societatea Muzeului Ardelean): *Crimă și pedeapsă. Criminalitatea feminină în Clujul secolului al XVIII-lea*

Prezentarea de față, bazată pe materialul arhivistic intitulat *Protocoloalele Orașului Cluj*, este parte integrantă a unei cercetări mai vechi care vizează criminalitatea feminină clujeană din secolul al XVIII-lea. Cele 260 de cazuri prelucrate sugerează că cele mai multe femei au fost acuzate de desfrâu, curvie, adulter, vrăjitorie, pruncucidere, furt și beție, otrăvire, conversații necurate (înjurături și blestemări). Majoritatea femeilor condamnate se află deja la a doua sau treia atenționare, multe dintre acuzațiile de mai sus sunt cumulate, rareori fiind femeile condamnate pentru o singură abatere de la normă. În pofida numărului mare de cazuri penale, în abia opt situații s-a impus pedeapsa capitală. În majoritatea cazurilor abaterea de la normă era pedepsită prin biciuire, prin alungarea din oraș, sau prin mutilare.

În ceea ce privește argumentația juridică și implicit contextul socio-cultural al cazurilor studiate, sursele analizate sunt ceva mai reținute. În opoziție cu secolele anterioare, protocolele de judecată păstrează din păcate doar deliberările juzilor și acuzațiile procurorilor. Nu avem cunoștință despre interogatorii, nu se aude, sau doar foarte rar, vocea inculpaților, fiindcă documentele care ar trebui să conțină închiziția propriu zisă, interogatoriile, lipsesc. Considerăm, că în pofida acestor neajunsuri, sursele ne oferă în mod cert o incursiune în mentalul colectiv al vremii, familiarizându-ne cu moravurile epocii, cu percepția socială a ceea ce era încă acceptabil, precum și cu temerile reale și imaginare ale contemporanilor.